

Betænkning afgivet af Social- og Ældreudvalget den 00. maj 2021

1. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at flytte handicapområdet væk fra kommunerne

(borgerforslag)

[af Leif Lahn Jensen (S), Peter Skaarup (DF), Andreas Steenberg (RV), Karsten Hønge (SF), Peder Hvelplund (EL), Mai Mercado (KF), Peter Seier Christensen (NB), Ole Birk Olesen (LA), Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Lars Løkke Rasmussen (UFG) og Susanne Zimmer (UFG)]

1. Indstillinger

◇

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet

Vi skal være sikre på, at mennesker med handicap får den hjælp og støtte, de har behov for. Alt for mange børn, unge og voksne med handicap oplever i dag, at de ikke får den rette hjælp, eller at de får den alt for sent. Det skal der rettes op på.

Siden kommunalreformen i 2007, hvor kommunerne overtog det fulde finansierings- og myndighedsansvar for handicapområdet, har handicaporganisationerne og mange borgere udtrykt bekymring for, at der er sket en afspecialisering af området. Højt specialiserede tilbud er forsvundet, og vigtig viden er gået tabt.

Samtidig har kommunernes sagsbehandling på handicapområdet været under stærk kritik. Ankestyrelsens mange omgørelser af kommunale afgørelser vidner om store problemer med at give borgerne den rigtige hjælp første

gang. Mange borgere står tilbage med en oplevelse af, at hensynet til den kommunale økonomi er sat over borgernes behov.

Retssikkerheden er udfordret. Mange borgere med handicap og deres familier oplever det som en kamp at få hjælp. Nogle opgiver kampen på forhånd eller har ikke ressourcerne til at tage den. Stramme budgetter har lagt pres på handicapområdet, men kan ikke alene forklare områdets problemer. Årsagerne til problemerne skal i høj grad også findes i den måde, området er organiseret og finansieret på.

Vi anerkender den alvorlige kritik, som initiativtagerne til borgerforslaget retter mod forvaltningen af handicapområdet. De mange vidnesbyrd indsamlet af #enmillionstemmer taler deres tydelige sprog. Det samme gør talrige eksempler, som handicaporganisationerne har fremlagt gennem en lang årrække. Problemerne er åbenlyse.

Partierne bag det fælles forståelsespapir aftalte allerede i juni 2019 at iværksætte en omfattende evaluering af handicapområdet. Evalueringen blev igangsat i sommeren 2020 og forventes færdiggjort indenfor få måneder. Regeringen har bebudet, at den vil indkalde til forhandlinger om handicapområdets fremtid i fjerde kvartal 2021.

For at sikre, at de væsentlige forandringer af handicapområdets organisering og finansiering bliver velfunderede og fremtidssikrede, må en reform af området afvente resultaterne af den igangværende evaluering. Partierne er som udgangspunkt enige om, at der skal gennemføres en omfattende reform af området, der leverer reelle løsninger på de

udfordringer, som borgere med handicap og deres pårørende oplever.

En del af løsningen kan være en flytning af opgaver fra kommunerne til regionerne eller staten, men en flytning af opgaver vil ikke i sig selv være tilstrækkelig til at løse de komplekse udfordringer på området. En reform af handicapområdet må sikre, at mennesker med handicap har adgang til den rette indsats af høj kvalitet. Det kræver bl.a. etablering af en specialeplanlægning og en styrkelse af en landsdækkende vidensopbygning og distribution af denne viden til myndigheder og tilbud. Der er samtidig behov for en fornyet stillingtagen til områdets organisering, herunder placeringen af ansvaret for visitation og tilbud og opgavefordelingen mellem stat, regioner og kommuner.

Hjælp og støtte til mennesker med handicap må ikke afhænge af økonomien i deres kommune. Der er behov for en model for finansiering af handicapområdet, der sikrer en mere solidarisk og rimelig fordeling af udgifterne. Det er samtidig afgørende, at retssikkerheden styrkes, så borgerne er sikre på at få den hjælp, de har krav på.

Vi opfordrer derfor social- og ældreministeren til allerede nu at indkalde til forhandlinger om en forbedring af retssikkerheden på handicapområdet, så en retssikkerhedsaftale kan være på plads, når forhandlingerne om en reform af handicapområdet går i gang. Det kan bidrage til, at der blandt borgere med handicap og deres pårørende skabes tillid til, at den reform af handicapområdet, vi aftaler, også vil blive efterlevet i praksis.

Ingen skal længere opleve det som en kamp at få den rette hjælp.

<Parti/partier>

◇

Birgitte Vind (S) Bjørn Brandenburg (S) Camilla Fabricius (S) Christian Rabjerg Madsen (S) Daniel Toft Jakobsen (S)

Malte Larsen (S) Tanja Larsson (S) Rasmus Stoklund (S) Henrik Vinther (RV) Andreas Steenberg (RV) Trine Torp (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Kirsten Normann Andersen (SF) fmd. Pernille Skipper (EL) Jakob Sølvhøj (EL)

Torsten Gejl (ALT) Fatma Øktem (V) Anni Matthiesen (V) Marie Bjerre (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Hans Andersen (V) Jane Heitmann (V) Karina Adsøl (DF) nfmd. Liselott Blixt (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Brigitte Klinskov Jerkel (KF) Mette Abildgaard (KF) Mette Thiesen (NB) Ole Birk Olesen (LA)

Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Kristendemokraterne (KD)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Siumut (SIU)	1
Enhedslisten (EL)	13	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	7

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 2. februar 2021 og var til 1. behandling den 4. maj 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social- og Ældreudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i [3] møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt [10] bilag på beslutningsforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget [7] skriftlige henvendelser om beslutningsforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget [2] deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til beslutningsforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet [14] spørgsmål til social- og ældreministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

